

Національний університет
«Одеська юридична академія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія конфлікту»

Освітня програма	Рівень вищої освіти	Форма навчання	Курс вивчення	Семестр вивчення	Кількість кредитів
«Психологія»	Перший (бакалаврський) рівень	Денна/заочна	3	4	4

Викладач навчальної дисципліни	<p>Цільмак Олена Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Одеська юридична академія», вул. Академічна, 9, к. 28 контактний телефон +380-098-299-36-94 контактна електронна адреса: sociology1@onua.edu.ua</p>
--------------------------------	--

Короткий опис навчальної дисципліни	<p>«Психологія конфлікту» вивчає закономірності, феномени конфлікту, його соціальну та психологічну природу, специфіку та базові категорії конфліктології. Розглядаються питання щодо чинників та типології конфліктів, а також стратегій поведінки людини у конфліктах. Предметом дослідження курсу є конфлікт. Програма курсу дає можливість поглибити свої теоретичні і практичні знання про сутність, генезис, еволюцію і структуру конфлікту.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни «Психологія конфлікту» є:</p> <p><i>1) Теоретичні</i></p> <ul style="list-style-type: none">- ознайомити здобувачів вищої освіти із системою категорій психології конфлікту;- розкрити закономірності функціонування конфліктної взаємодії;- ознайомити здобувачів вищої освіти з основними теоретичними та методологічними особливостями вивчення психології конфлікту;- дати уявлення про сучасний стан розвитку психології конфлікту;- позначити прикладний характер психології конфлікту у системі психологічних дисциплін; <p><i>Практичні</i></p> <ul style="list-style-type: none">- ознайомити здобувачів вищої освіти із сучасними методами дослідження, діагностики та врегулювання різних видів конфліктів;- навчити застосовувати деякі з них на практиці.
-------------------------------------	---

Мета навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни «Психологія конфлікту» полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти конфліктологічної компетентності.
----------------------------	--

Мова викладання	українська
-----------------	------------

Навчальне навантаження	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Самостійна робота, год.	Загальна кількість год.
Денна форма	26	34	60	120
Заочна форма	8	4	108	120

Зв'язок з програмними результатами навчання	
Шифр програмного РН	Результати навчання цієї навчальної дисципліни деталізують такі програмні результати навчання:
ПРН301	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПРН302	Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
ПРН303	Ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ.
ПРН304	Знати та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
ПРНУ01	Здійснювати реферування наукових джерел, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.
ПРНУ02	Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
ПРНУ04	Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.
ПРНУ06	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
ПРНК03	Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.
ПРНА01	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

Результати навчання			
Символ ПРН	Після успішного завершення цього модуля здобувач вищої освіти буде:	Методи викладання і навчання	Методи оцінювання досягнення ПРН
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ06	Здатним використовувати засвоєні знання у своїй професійній діяльності;	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування.
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ06	Здатним аналізувати поведінку людини з погляду її психологічних реакцій	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ06	Здатним здійснювати психодіагностику міжособистісних конфліктів	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРНУ06 ПРНК02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНА01	Здатним визначати стадії протікання конфлікту та можливості його конструктивного врегулювання	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРНУ06 ПРНК02 ПРНУ04 ПРНК03 ПРНА01	Здатним попереджати і врегульовувати конфлікти, які виникають у людей та в суспільстві	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка самостійної роботи, усне опитування, перевірка письмових робіт (проектів наукових робіт)
ПРН302 ПРН303 ПРНУ06	Здатним проводити медіацію	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота	Перевірка на практичному занятті у ролі медіатора.

Зміст навчання			
Тема за п/п	Назва теми	Посилання на ПРН модуля	Л/ПЗ/СРЗ, год. (денна ф/н/ заочна ф/н)
Тема 1.	Загальнотеоретичні основи психології конфлікту	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ01	2/2/5 –денна ф/н 2/0/8 –заочна ф/н
Тема 2.	Загальна теорія конфлікту	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ01	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н

Тема 3.	Динаміка конфлікту: основні стадії та їх особливості	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ01	2/2/5 –денна ф/н 2/0/10 –заочна ф/н
Тема 4.	Основи управління конфліктом	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ01	2/2/5–денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 5.	Методологія і методика дослідження конфліктів	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ01	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н
Тема 6.	Внутрішньоособистісний конфлікт	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА01	4/6/10 –денна ф/н 2/2/10 –заочна ф/н
Тема 7.	Міжособистісні та сімейні конфлікти	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА01	2/6/5 –денна ф/н 2/2/10 –заочна ф/н
Тема 8.	Організаційні та трудові конфлікти	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА01	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 9.	Основні технології вирішення конфліктів	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА01	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н
Тема 10.	Переговорний процес і його динаміка	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304	2/2/5 –денна ф/н 0/0/10 –заочна ф/н

		ПРНУ01	
Тема 11.	Медіація: принципи, види, технології	ПРН301 ПРН302 ПРН303 ПРН304 ПРНУ02 ПРНУ04 ПРНУ06 ПРНК03 ПРНА01	2/6/5 –денна ф/н 0/0/10–заочна ф/н

Список основної літератури	<p>1. Долинська, Л. В. Психологія конфлікту : навч. посібник. Київ : Каравела, 2016. 304 с.</p> <p>2. Москалець, В. П. Психологія особистості : навч. посіб.. Київ : Центр учбов. літ., 2018. - 262 с.</p> <p>3. Столяренко, О. Б. Психологія особистості : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 280 с.</p> <p>4. Скорюк, В. Д. Социальная психология в схемах и комментариях : учеб.-практ. пособие. Киев : Сварог, 2018. 228 с.</p> <p>5. Коццолино, М. Невербальная коммуникация : теории, функции, язык и знак. Харьков : Гуманит. центр, 2018. 220 с.</p> <p>6. Грей, К. Организации. Теории, конфликты и менеджеры. Харьков : Гуманитарный Центр, 2008. 196 с</p> <p>7. Мюллер, Андреас П. Организационная коммуникация: структуры и практики : пер. с англ.. Харьков : Гуманит. Центр, 2005. 438 с.</p> <p>8. Прохоров, А. О. Технологии психической саморегуляции. Харьков : Гуманитарный Центр, 2017. 360 с.</p> <p>9. Цільмак О.М. Психодіагностика та психокорекція міжособистісних та внутрішньо особистісних конфліктів. <i>Новейшие психологические технологии: диагностика, консультирование, психокоррекция, немедцинская психотерапия: підручник / за заг.ред. С.Д. Максименка, В.Є. Луньова. К.: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАП України. Monreal: Accent Graphics Communications. 2015. С. 205-219</i> Режим доступу: https://fdotadotr.files.wordpress.com/2016/09/3-d180d0b0d0b7d0b4d0b5d0bb-d186d196d0bbd18cd0bcd0b0d0ba-d0be-d0bc-d0b4d0bbd18f-wp.pdf</p> <p>10. Цільмак О.М. Самооцінка, її рівні та види / О. М. Цільмак // <i>Наука і освіта. – 2007. – №8–9. – С.198 – 201</i></p> <p>11. Цільмак О.М., Пімкіна Т.В. Поняття, види, компоненти та структура комунікативної компетентності. <i>Південноукраїнський правничий часопис. 2009. № 3. С. 240–242</i></p> <p>12. Цільмак О.М. Методи корекції невпевненості у собі. <i>Наука і освіта. 2011. – № 10/СVІ (Психологія). С.72–75</i></p> <p>13. Цильмак А.Н. Теоретические основы социальных установок <i>Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія. Т.17. Вип. 8 (20). 2012. С. 183–189.</i></p> <p>14. Цильмак А.Н. Классификация стилей дезадапционного поведения аутсайдеров. <i>Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія. Т.18., Вип. 24. 2013. С. 248 – 258</i></p> <p>15. Цільмак О.М. Професійно важливі характеристики, які обумовлюють та детермінують емоційний нейтралітет медіатора. <i>Медіація в судовій, правоохоронній та правозахисній системах: матеріали міжн. наук.-практ. конф., (30-31 травня 2019 р.) / Одеський</i></p>
---	--

	<p>державний університет внутрішніх справ. Одеса., 2019. С. 234-237</p> <p>16. Цільмак О.М. Методика проведення інтерактивних практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія конфлікту»: практикум. Одеса: Фенікс, 2020. 66 с.</p> <p>17. Цільмак О.М., Лазор К. П. Плани практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія конфлікту»: методичні рекомендації. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 47 с.</p> <p>18. Tyler, T. R., Lind, E. A., & Huo, Y. J. (2000). Cultural values and authority relations: The psychology of conflict resolution across cultures. Psychology, Public Policy, and Law, 6(4), 1138–1163. URL: https://doi.org/10.1037/1076-8971.6.4.1138</p> <p>19. Deutsch, M. (2014). <i>Cooperation, competition, and conflict</i>. In P. T. Coleman, M. Deutsch, & E. C. Marcus (Eds.), <i>The handbook of conflict resolution: Theory and practice</i> (p. 3–28). Jossey-Bass.</p> <p>20. Atran S.. 2003Genesis of suicide terrorism. <i>Science</i> 299, 1534–1539. doi:10.1126/science.1078854 (doi:10.1126/science.1078854)</p> <p>21. McDonald Melissa M., Navarrete Carlos David and Van Vugt Mark 2012Evolution and the psychology of intergroup conflict: the male warrior hypothesis <i>Phil. Trans. R. Soc. B</i> 367670–679 – URL: http://doi.org/10.1098/rstb.2011.0301</p> <p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронна бібліотека – URL: http://www.info-library.com.ua/ 2. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. Даний ресурс містить максимально широкий спектр ключових текстів з психології, психогігієни, філософії, релігії, культурології та ін. URL:: http://psylib.kiev.ua/ 3. Сайт факультету Московського державного університету ім. М. В. Ломоносова. В розділі «Наукова робота» розміщено монографії, статті співробітників університету. – URL:: http://www.psy.msu.ru/ 4. Сайт факультету соціології та психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка представляє наукову фахову онлайн бібліотеку, зокрема понад 20 повнотекстових електронних версій видань з психології. – URL:: http://www.socd.univ.kiev.ua/ 5. науковий журнал – https://royalsocietypublishing.org/journal/rstb 6. Sherif, M. (2015). <i>Group conflict and co-operation: Their social psychology</i>. Psychology Press. – URL: https://psycnet.apa.org/record/1956-07852-000 7. Психология конфликта. Компендиум кейсов : учеб. пособие / под ред. Т. И. Короткиной. СПб. : СПбГУП, 2016. 116 с. – URL: https://www.gup.ru/events/news/smi/case.pdf 8. Психологія конфліктів та шляхи їх вирішення у системі управління. URL: https://pidru4niki.com/12120124/psihologiya/psihologiya_konfliktiv_shlyahi_virishennya_sistemi_upravlinnya
--	---

<p>Дотримання вимог академічної доброчесності</p>	<p>Відповідно до Закону України “Про освіту” академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає:</p> <p>самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з</p>
---	---

	<p>урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Основні засади дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" визначено у Положенні про дотримання академічної доброчесності в НУ "ОЮА" https://www.onua.edu.ua/ua/doc-education-ukr/4519-polozhennya-pro-dotrimannya-akademichnoji-dobrochesnosti-v-nu-ouua</p>
--	---

Оцінювання	
Вид оцінювання	%
Поточний контроль, разом, у т.ч.:	50
• доповіді та повідомлення на семінарах	25
• виконання письмових індивідуальних завдань, рефератів, контрольних робіт	15
• опитування на семінарських заняттях	10
Підсумковий контроль, разом, у т.ч.:	50
• письмова компонента	25
• усна компонента	25

Шкала оцінювання		
Оцінка	Бали	Опис
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно (достатньо)
Fx	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Вимоги викладача: вимоги до відвідування занять	Регулярне відвідування лекційних та практичних занять, попереднє ознайомлення з рекомендованою літературою. Підготовка рефератів та доповідей за темами навчальної дисципліни.
---	--

